

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
György Jakab Márton könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap
Mindén Szerdán.
Kéziratok nem adtnak vissza.

ELŐFIZETÉSI SZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL,
COVVED.

Nyitányi cikkek
soronként 20 kr-ért közöltetnek.
Egyes lap ára 10 kr.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél-
évre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számíthatnak

Kibontakozás.

Ritkán fenyegette az országot akkora veszedelem, mint a mekkorát a kiegyezési válság hordozott méhében. Számot se lehetne adni azon szomorú következményekről, melyek a válság kedvezőtlen megoldásával együtt jártak volna. Annyi azonban bizonyos, hogy ha a kiegyezési kérdés nem az igazság és méltányosság kívánalmainak megfelelőleg rendeztetik, olyan politikai felfordulás állott be, mely az egész országot veszedelmes rázkódásoknak tette volna ki.

Épen azért súlyos teher hulott le a honfi szivekről s igen nagy lidérenyomás alól szabadult meg az egész ország most, midőn Bécsből jövő hírek alapján kellemesen értesültünk, hogy végre-valahára, hosszas tárgyalások után, sikerült megtalálni a kibontakozás útját s így megmenteni az országot olyan bonyadalmaktól, melyek az egész monarchiának beláthatatlan veszedelmeket okoztak volna.

Egyébiránt most midőn a két miniszterelnök megegyezésre jutott, kijelenthetjük, hogy mi elejétől fogva egy voltunk meggyőződve, hogy előbb utóbb a magyar álláspontjainak kell diadalra jutni. Garanciát szolgáltatott erre a magyar miniszterelnök kiváló jelleme, garanciát szolgáltatott azon hatalmas párt, melyben a Széll támogatására az ország annyijelese tömörült s össze garanciát szolgáltatott mindenek felett a ki-

rályi jóváhagyás, melylyel a Széll Kálmán által a pártok között létrehozott úgynevezett paktum szánkczionáltatott.

Hogy milyen a miniszterelnökök illetőleg kormányok között létrejött megállapodás arról még most beszélni nem lehet, azt majd Széll Kálmán miniszterelnök fogja hitelesen bejelenteni a ház legközelebbi ülésén. Azonban a mint osztrák politikai körökből kiszivárgott a megegyezés eredménye az, hogy a Bánffy-Bádeni-féle kiegyezésnek — mint azt lapunk múlt számában ismertettük — egész tartalma megmarad:

Az új bank szabadság a pártítás elve alapján egész terjedelmében életbe lép:

A valuta szabályozás folytatása és befejezés biztosított s végül a Széll-féle formulából érvényre emelkedett azon sarkétel, hogy a külföldi kereskedelmi szerződések egy időben járnak le a kereskedelmi és vámszövetséggel.

A mint a felsoroltakból kitűnik a leglényegesebb pontok teljesen érintett lenni és olyan formában maradtak meg, miut a hogy azok keresztülvitelére a mostani kormány is vállalkozott. Változás — a mint hirtelik — csak a határidőre nézve történt s némelyek szerint a kiegyezés 1907-ig állapított meg, úgy a vámszövetség, mint a bank-szabadság és kereskedelmi szerződésekre nézve.

Ezekből tehát látjuk, hogy a magyar álláspont az egész vonalon diadalra ju-

tott s olyan sikert ért el, a milyent ezen alkalommal talán még a legvéresebbek sem reméltek.

És hogy ez épen így következett be, azért az érdem Széll Kálmánt, a miniszterelnököt illeti, kinek kitartása célhoz vezetett s ki ritka személyes tulajdonságaival képes volt elhárítani az óriási akadályokat, melyek a kiegyezés elé tornyosultak.

Ezen győzelem a már-már türelmen helyzetnek csaknem teljesen véget vet, az annyi ideje Ausztriával folyó káros háborút befejezi s politikai, erkölcsi és gazdasági életünkben a rendet ismét helyre állítja.

A miniszterelnök munkáját gyorsan fogja követni a parlament munkája, mert semmi okunk nincs azt gondolni, hogy a kiegyezési ügy ilyen fejlődése mellett, az elé a parlamentben akadályokat gördítsenek.

A kiegyezési javaslatokat, mintegy 18-at, még a Bánffy kormány előkészítette s ennek nagy részét a bizottságokban le is tárgyalták s jelentéseiket e tárgyalásokról be is nyújtották.

Miután azonban ezen javaslatok oly alapon dolgoztattak ki, hogy Ausztriában szintén hasonló javaslatok fogadtatnak el s így a kiegyezés a két állam között teljesen alkotmányos uton fog létre jönni, a bizottsági jelentéseket most már nem fogják tárgyalni, mert a mint tudva van, a szomszéd államban a ki-

egyezés alkotmányos keresztülvitelle meghiusult s így azokat ott az alkotmány 14-ik szakasza alapján kell keresztül vinni vagyis inkább a viszonyosságot megállapítani.

Ezért tehát a már letárgyalt, javaslatokat a jelenlegi kormány vissza fogja vonni s azok helyett a lényeg érintetlenül hagyásával új kiegyezési javaslatokat terjeszt a ház elé, még pedig az önnálló rendelkezés alapján és a viszonyosság kikötésével.

Az új javaslatok, melyek a fentiek szerint a régiekhez hasonlóak lesznek s legfeljebb csak formai változást fognak szenvedni, előre láthatólag úgy a bizottságokban, mint később a házban gyorsan le fognak tárgyalatni s életbe léptetésük után egyfelől eszközölni fogják azon nyugodt állapotot, melyre egész közgazdasági életünknek oly nagy szükség van, másfelől tért fognak nyitani más nevezetes törvényjavaslatok megalkotásához is.

Székely és Csángó leányok.

Írta: László Gyula.

Évtizedek óta halljuk, hogy a határszéli vidékek székely és csángó leányai százanként vándorolnak ki Oláhországba, alárendelt cseléd szolgálatok végzésére. Arról is tudunk, hogy e leányoknak egy része nem marad meg a becsület útján, kint ragad és czégyéreztetni a magyar nevet, ha ugyan mihamarabb el nem oláhosodik. Arról is hallottunk, hogy gaz lélekűfárok az ellenőrzés hiánya folytán, már idehaza

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Bodó Sára.

I.

Szép ózi est van. A szél is csak lassan fujdogál s alig-alig lebbenti meg még az utjában álló rezgő nyárfa ezüsthajú levelét is. Ilonán minden csendes, mintha kihalt volna az egész falu. Minden csendes, csak még a Náthán korcsmajában dalolgat egy-két életunt.

A czibalmos — szeme már félig lecsukva, kitudja esze hol barangol — lelkesen üti a hurkhoz a vattától megfosztott czibalomverőt. Egyszer-egyszer egy-egy érzékeny részénél fölpislogva, felálmosan nézi a hatást.

Az egyik szegletben ült Zakán Jóska. Mellette állt Zeuzsa, Zakán Jóska régi szeretője, ki most a Náthán korcsmajában szolgálta ki a vendégeket.

— És te elveszed Bodó Sárát? — kérdezte Zeuzsa.

— Már megmondtam, hogy igen — válaszolt roszkedvűen Zakán.

— S el tudsz te majd engem felejteni?

— El-e?! Furcsa kérdés? Talán bizony azt hiszed, hogy én téged igazán szeretlek?

— Hát nem?! Hát akkor miért mondtad nekem tavaly ősszel, ott kint a kertben? . . . Vagy már nem emlékszel!

— Ugyan mire?

— Ugyan mire?! Még azt mered kérdezni, hogy mire? Arra, mikor ott esdekeltél előttem, hogy mondtad: hogy csak téged, egyedül téged szeretlek s ha az isten is úgy akarja egy pár leas mi belőlünk, Nem, ugy-e nem emlékszel?

Perszo a fiatal szív mindent ígér, de a mikor arra kerül a sor, hogy beváltsa szavát, mindent feled. De jó is a fiataloknak az a gyakori betegség: a feledés!

— De hidd el édes, te is kapsz ügyesebbet, jobbat, mint én — folytatta kérő hangon Zakán — s aztán én is s te is elfelejtjük egymást.

— Én nem soha! Te nem „elfeledeksz” engem, de már el is felejtettél, de a mikor te fogsz csalódni az emberekben, akkor jussak eszedbe majd én, ki úgy csalódtam benned. — Megvetőleg tekintett Zakánra s távozott.

A csárdába mind többen és többen jöttek. Egy fiatal alig 21 éves, szép, magas, fekete bajuszu ifju sokáig nézte, a szegletben busongó Zakánt. Végre így szólott hozzá:

— Ugyan Jóska, miért busulsz? Hies köztünk te vagy a legboldogabb! Irigylésre méltó ember vagy, de hányan, de hányan szeretnénk a te bőrödben lenni!

— Nem busulok én — válaszolt egy kis vártatva Zakán — csak valami régi dolgon úgy elgondolkoztam.

— No ha nem, ugy gyere közeánk s igyunk a te s a — szép Sára egészségére.

A szegletben Zeuzsa, a mint a gyengén pislogó lámpa világítása mellett észrevehető volt, a szép Sára névre egyszerűen oly halavány lett, mint a fehér viasz.

Asután ott ittak, mulattak, a czibalmos közelebb rángatták s rákezdek a busongó szív örökész dalaára:

„Sirtam eleget utánad,
Majd megölt a bú, a bánat”.

II.

Zakán Jóska el is vette a szép Bodó Sárát. Boldogan éltek. Könnyű volt a munka, mert ha

kifáradtak, egymásra néztek s egymás szeméből merítették hozzá új erőt. S ha ugy esténként haza térve a mezőről, fáradtan betértek a kis házikóba, hol Zakán átölelve Sára karcsu derekát egy édes forró csókkal pécsetelte le a nap fáradalmait, jelkét a meglegedés, a boldogság érzete hatotta át.

Igy mult el egyik nap a másik után. Egy szép augusztusi napon már kora reggel népes volt a Zakán háza. Buzát mentek aratni, kalácska volt. Jó kedvűen indult el az egész házinép. A zene vigan zengett, néhol egy-egy kacaj fűszerezte a zene édes csengésű összhangját.

A munka csak ugy folyt. A leányok hátra-kötve kezkenőiket, a zene mellett vidáman énekeltek.

— Nem tudom, hogy miért, de nem a legjobban vagyok. A nap oly heven süt s a fejem mindinkább fáj. Egy kicsit félrevonulok, hogy ki-pihenhessem magam, — mondta Zakán feleségének, ki épen a falu legényeivel kaczerkódott.

— Jó, én majd ügyelek itt, légy nyugodt — válaszola Sára.

Azzal Zakán elment. Ledől egy nagy operfa árnyékába és lassan az álom lecsukta szemét.

A szép Sára pedig elfeledkezett, hogy mit ígért imént urának s ott hagyva az aratókat elment sétálni a közel elterülő cseryés árnyéka alá.

Zakán csak aludt, de álma terhes volt. Megjelent, előtte régi szeretője, Zeuzsa, ki egy eddig előtte ismeretlen titokba avatta be. Megjelent imént oly fiatal és szépen, mint a milyennek utoljára látta őt Zakán a Náthán seidónál.

— Azt hiszed te, hogy téged szeret Bodó Sára? — kérde sakántól az álomkép — na ha igen, akkor csalódtál, mert nem téged de Bíró Pistát szereti. A mikor azt mondja neked, hogy

megy a rétre, hogy megnéssze a munkásokat, ne higj neki; találkára megy. S a csók, a melylyel téged halmoz el, ha sokszor oly forrók, oly édesek, ne hidd azt, hogy azért oly édesek, mert téged szeret, mert olyankor a mikor oly forró csókol azt hiszi, hogy Pista van előtte. Emlékszem reám, mikor mondtam neked, hogy az emberekben csalódnai nagyon keserű! Vagy azt hiszed talán, hogy most is, a mint megígérte neked a munkásokat nézi? Oh dehogy, megcsal kijátasa szerelmedet, leássza becsületedet. Most is, most is ott sétál mesze az aratóktól Bíró Pistával.

Zakán hirtelen ijedten reszent fel. Az álomkép eltűnt.

Csak rossz tréfa volt az egész, csak a Zeuzsa azelleme háborítja. S egyszerre megrötenve tekintet körül. Ne épen ott jönnek ketten. S hogy oda hajol Pista Sárához, hogy sug neki valamit a Sára hogy mosolyog! . . . Mind közelebb jönnek. Már oly közel voltak, hogy minden szavakat tisztán lehetett hallani, Zakán oda simulva a fájhos figyelmesen hallgatott.

— Tehát a mint mondtam este 6-kor találkoztunk. Ugyebár? Kérdi Sára.

— De ha megtudja férjed, mi leas akkor? Kérdi Pista.

— Hogy mi leas? Ne félj te attól, ügyes vagyok én az ilyenekben — válaszolt Sára.

— Tehát még mindig szeretsz?

— Tiszta szívemből!

— S mindig fogsz szeretni?

— Míg csak szívem szeretet.

— S asután? . . .

— Ha te akarod, még asután is! . . . Zakán többet nem hallhatott, csak a lépéseket hallotta úgy félig ébren, félig önfeladten, mert ott feküdt a fa törzsainél eszméletlenül.

halálukba kerítik a székely és csángó leányokat s beasá hasonlónak üzérkednek velők. És végül épp napjainkban azt is tapasztaltuk, hogy az oláhországi nagy városok, romlott csócselőkével sürdün érintkező határszéli székely és csángó nép, erkölcsseiben rohamosan hanyatlók, züllők és koldusodók.

És e jelenségekkel szemben tétlenül áll a magyar társadalom. Pedig mindenki ismeri a szegény székely és csángó leányok szomorú sorát, de csodálatosképpen éreztök nem tesz senki semmit. Még csak kísérlet sem történt eddig e szegény leányok megmentésére, még csak jóakaratu szándék sem nyilvánult érdekükben. Mert ugy vélekedik a felületesen itélkező nagy közönség, hogy csak a sejeites elem megy ki és romlik el oda át, a melytől jobb szabadulni.

Igy, a társadalom közönye miatt elfajult a székely leányokkal való üzérkedés annyira, hogy ma utlevél nélkül lélekufárok százanként viszik a hegyeken át, kerülő utakon a fiatal leányokat és a mi aggasztó elszomorító — a szülők tudtával, azok beleegyezésével. Csapán egy szolgabírósi kerületből, a kézi járásból jelenleg 261 utlevél nélkül átszökött leány van Oláhországban, a kik nagy részének tartózkodási helyét, miként arról személyesen meggyőződtem, a szülők nem tudják.

Mi természetesebb, minthogy a határszéli megyék egész területéről, Háromszék-, Csik- és Brassóvármegyék minden egyes községéből vannak utlevéllel és vannak a nélkül is Oláhországban fölös számmal leányok, a kiknek összes számát lehet tenni. Csak a leányokét. És a leányok legtöbbször, ha idejében vissza nem térnek, bontalanság, elzüllés, megvetés és halálukig tartó nyomor vár. A napokban ballottam a predeáli határszéli állomásánál, ottani magyar hivatalnokoktól, hogy nálunk gyakori eset, hogy Oláhországból visszavetődő rongyos székely nők az éhségtől kimerülve összeesnek.

A magyar társadalom fölötté csodálkozik és bosszankodik azon, hogy az oláhok oly merészen, mondhatni vakmerően támadják a magyar alkotmányát, közigazgatását, kulturáját és jogait. Ha a magyar közönség, látná, hogy általában mily romlott, mennyire műveletlen, mily kapzsi, egymással összeférhetetlen, az uralkodó faj előtt meghunyászkodó, alázatos és alkalmazkodó az a magyarság, amely Oláhországban kiszorult, akkor némi magyarságot látné az oláhok vakmerőségének. Az oláh a hozzájuk vándorolt és reszjék szorult, többnyire megvetés és guny tárgyul szolgáló magyarság után itél egész Magyarországról, ugy gondolkozzván, hogy mind olyanok a magyarok. Egy Oláhországban nevelkedett magyar embertől hallottam, hogy ő mig Magyarországra nem jött, el sem tudta képzelni, hogy tekintélyes magyar emberek, ma-

gyar urak is lehetnek. Odaát a magyarság zömöké van zárva a társadalomból.

Ott a székely és csángó leányokra rendkívül bizonytalan jövő vár, nagyobb részük elhervad, elpusztul időnapelött. Valóban ironiája a sorsnak, hogy az ország keleti részének vádelmében örökös dícső harcban álló székely és csángó nép így pusztul, megalázkodva, nemzeti-ségéből és jobb érzéseiből kivételközve, tehetetlen préda gyanánt idegen földön.

Vajjon van-e jogunk elítélni a székely leányokat, mikor megmentésükért éppenséggel semmit sem teszünk, mikor megtűrik, hogy gaz lélekufárok egész Erdély határvonalán virágzó leánykereskedést üzzenek? És vajjon igazságosak vagyunk-e akkor, mikor e kivándorló leányokról már előre rosszat tételezünk föl?

Igazságtalanul itélkezdünk, mert részben a mi hibánk, a művelt társadalomé a leányok szertelen kivándorlása. Mi vagyunk felelősök, amiért az elnemzetietlenedés és elzüllés a székely és csángó leányok között oly gyakori.

Magyarország nagy városai cselédhiányban vannak, s mindenütt szívesen fogadják a székely és csángó leányokat, jó bért is adának e éppen azért, mert székelyek, jó bánásmódban is részesítenék és idehaza magyaroknak maradnának. A vasut a nagy távolságot, mely azelőtt volt megzúntatta s a zóna az utazást olcsóvá tette, sőt a székely cselédleányoknak, mint munká-leányoknak féláru kedvezményes jegyek biztosítása által lehetővé vált, hogy csoportosan Budapestre olcsóbban utazhassanak, mint Bukarestbe. Két forintért Brassótól Budapestig mehet a székely és csángó leány, ennyiért pedig Oláhországba ki nem juthat.

A székelyföld nyugati részeiben már megkezdődött a munkakeresőknek saját hazánk belséjébe való gravitálása. Kolozsvárra, Aradra, Budapestre százanként mennek Székelyföldről a szolgálattevők és mondhatom, miként legújabbán Budapestben személyesen is meggyőződtem, különösen a leányokkal nagyon megvannak elégedve, ott a székely leányok cselédnek nagyon keresettek, mert takarosok, tiszták és tanulékonyak.

És én megvagyok győződve, hogy a keleti határszélekről is szívesebben erre mennének a kezdeményező utalt szegény leányok, csak lenne ki őket erre figyelmeztetné, tanácsolná és vezetné. Nekem a berezki anyák mikor gyermekeik könnyelmű eladását feddettém, azt felelték, hogy szívesen adnák ok leányaikat Oláhország helyett Magyarországra szolgálatba, ha lenne aki őket e részben jóakarattal utasítaná. Így nem tudván merre fogni, a nyomor, a kenyérhiánya arra kényszerít oket, hogy gyermekeiket odaadják Oláhországi közvetítőknek.

A székely és csángó leányok kiszolgáltatása lélekufárok, kiszolgáltatása idegen or-

szágban a: elnemzetietlenedésnek, az elromlásnak, könnyelműség, sőt annál több — gyávaság lenne. Még van a lehetőség arra nézve, hogy a leányok tisztességes foglalkoztatása és becsületes kenyérkeresete idehaza biztosíthatassék. Van immár vasut, van olcsó utazás, vannak humánus egyesületek, amelyek jóakarattal nyújtanak támogatást a szegény népnek. Budapestben a Mártha egyesület, közvetítő irodájával, cseléd otthonával valódi jótéteményt gyakorol a jó erkölcsű leányokkal szemben és ez az egyesület, a mint velem közölték, kész örömmel karolja föl a székely és csángó leányok ügyét is. A többi magyarországi városok nőegyesületei is késéggel nyújtanak ilyes támogatást, csak a székelyföldi nőegyesületek vegyék kezökbe a közvetítés munkáját a székely és csángó leányok megmentése elérétek.

Csak kétszer-háromszor vigyenek a határszélről így közvetítve csoportosan hazánk belséjébe leányokat s azután az ismert uton, a ragadós példától neki bátorodva önkéntesen fogják a szegény székely és csángó leányok kenyérüket és boldogulásukat idehaza kereseni.

Részletes utasítást a teendőkre nézve az alább közölt utmutatásba foglaltam bele, melyet az érdekelte nőegyesületeknek és legfőképpen minden egyes művelt székely uriaszonnynak figyelmébe ajánlok, megjegyezvén, hogy magam legközelebb személyesen szervezni fogom valószínűleg elsőnek Kézdi-Vásárhelyt a mozgalmat.

(Vége köv.)

I R O D A L O M.

Ingyen kapja meg mindenki a következő 3 frtos díszkötésű munkát. Benedek Elek: „Magyar Népköltés Gyöngyei”, mely az összes legszébb magyar nótákat tartalmazza, a ki 1900. január 1-éig 2 frttal előfizet a „Hasznos Tanácsadó” képe családilag, melynek előfizetési ára egész évre 2 frt, félévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Erzsébet-körút 41. A Hasznos Tanácsadó-t betéti társaság adja ki és Gerő Attila szerkeszté. Eddig a következő írók irtak a „Hasznos Tanácsadó”-ba: Ágai Adolf, Benedek Elek, Feleki Sándor, Gyalui Tibor, Gárdonyi Géza, Hazai Hugó, Heltai Jenő, Jakab Ödön, Jenzsenszky Danó, Jókai Mór, Muzslay János, Palágyi Lajos, Revész Béla, Szabolcska Mihály, Szentossy Gyula, Varsányi Gyula és Varságh János. Azonkívül szebbnél-szebb képeket közöl és több mint kétszáz hasznos, megfizethetlen tanácsot nyújtott Egészség és Szépség Ápolása, Háztartás, Hási vegyszerek, Konyha, Ruházat és fehérenemű, Mesőgazdaság és kertészet, stb. rovataiban, Senki el ne mulassa az előfizetést erre az olcsó és megbecsülhetetlen képe családilag, mely potom 2 frttal egy évre kiszámíthatatlan hasznót hajt mindenkinek és oly kellemesen szórakoztat, hogy mindenki hü marad hozzá. Az előfizetési pénzeket legelőszörőbb postautalványon így czímezni: A „Hasznos Tanácsadó” képe családilag lap kiadóhivatalának. Budapest. Mutatványszám ingyen.

T A N Ü G Y.

Évszázó vizsgálk.

A csikmegyei államilag segélyezett gazdasági irányú felső-népiskolában a jelen tanévet záró vizsgálk folyó hó 19-én fognak megtartatni a következő sorrendben: Delelőtt 8 órától 12 ig az első osztály vizsgálja az elméleti tárgyakból. Délután 2 órától 6 ig a második és harmadik osztály vizsgálja az elméleti tárgyakból. Délután 6 órától 7-ig az összes növendékek vizsgálja az énekből és testgyakorlásból.

Junius hó 29-én „Tedeum” Erdemsorozatok felolvasása, ösztöndíjak kiosztása és a és tanév bezárása.

A vizsgálkra a szülők, gyámok és más érdeklődők szívesen láttanak.

Felvétel a dévai m. kir. állami tanítóképző-léteszetbe.

A dévai m. kir. állami tanítóképző-intézetnek mind a négy osztályába az 1899/1900-ik iskola évre felvételt összesen 123 növendék, és pedig az I. osztályba 35, a II-ikbe 32, a III-ikbe 31 és IV-ikbe 25.

A felvett növendékek helybeliek kivételével mind beutaznak s az intézetben ingyen nyernek lakást, fűtést, világitást, mosatást s részben gyógykezelést is. A havi 12 frtba kerülő élelmezést (köztartást) pedig, mely reggeliből, ebédből és vacsorából áll, ingyen élvezi 15, havi 4 frttal 30, havi 6 frt 40, havi 8 frttal 30 és havi 12 frt (az egész díjért) 8 növendék. E díjak havonként, legkésőbb minden hó 5-éig, előre fizetendők be az igazgatóságnál.

Az I. osztályba felvehető 35 növendék közül a köztartást ingyen fogja élvezni 2, havi 4 frt 7, havi 6 frttal 10, havi 8 frttal 12 és havi 12 frttal (az egész díjért) 4 növendék.

A köztartási kedvezmények kiosztásánál, a mit a f. évi augusztus hó 25-éig véglegesen vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter uró nagyméltósága állapít meg, a szorgalom, előmenetel, magaviselet és szegénység szolgálatnak irányadásul. Tanítók gyermekei, árvái egyenlő minősítés mellett előbb-éggel bírnak.

Az I. osztályba felvételtnek az oly tanulók, a kik 15-ik életévüket betöltötték, ép testűek, egészségesek s a felső népiskolát vagy a gimnázium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezték vagy a kik az ennek megfelelő előképzettséget a magyar nyelvtanból, számtanból, történelemből és földrajzból leteendő felvételi vizsgálatnál igazolják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványok az intézet igazgatótanácsához czimezve folyó évi junius hó 20-éig alulírott igazgatósághoz nyújtandók be. A folyamodványhoz csatolandók eredetiben a következő okmányok:

1. Iskolai bizonyítvány.
2. A folyamodó születési bizonyítványa arról, hogy a törvény 108. § ában megkövetelt 15 éves életkort betöltötte.
3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi testi fogyatkozásban, fejletlenségben vagy eltorzulásban nem szenved.
4. Hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról.
5. Községi vagy más egyéb hiteles bizonyítvány a család fő polgári állásáról, a családtagok számáról, ezek életkoráról.
6. A szülőktől aláírt kötelező nyilatkozat arról, hogy fiukat a szükségesekkel évközben is ellátják.

Tartozik minden szülő az intézetbe lépő fiát tisztességes és kellő mennyiségű ruházattal s egy- és fehéreneművel ellátni. A tankönyvek, író- és rajzerek évenként átlag 18—20 frtba kerülnek, ebből 10 frt, 1 frt betegápolási és 2 frt önképző- és segélyező-egyesületi díjjal (összesen 13 frt) a beiratkozáskor, az elmaradó rész pedig decz. hó 15-éig fizetendő be az igazgatóságnál.

Az intézet egyszermind kántorképző is. A felvételi vizsgálatok a f. évi junius hó 30-án, a javító vizsgálatok és beiratások pedig augusztus hó 31-én tartatnak, az előadások szeptember hó 1-én kezdődnek.

Dévan, 1899. évi ápril hó 30.

Boga Károly, igazgató.

K Ü L Ö N F É L É K.

— Juniusi tél. A nép által annyira félt Medárd napi esőzés — bár aznap reggel annak némi jelei mutatkoztak — ez uttal elmaradt ugyan, de meg hozta azt, a mit éppen senki sem várt s a mi igen ritka jelenség a mi zord, hegyes vidékünkön is junius havában. Medárd napján ugyanis hűvös északnyugati szél dühöngvén, a rá következő éjszaka a hőmérő a fagypontra süllyedt le s oly kemény dért lett, hogy megye szerke különösen fák által nem védett kertekben és mezőn lévő kényesebb természetű veteményeket és ptyóka ültetvényeket jó részben megsemmisített 10-én szintén folytatódott a hűvös szél, mig 11-ére az idő esőre fordult s a magasabb hegyek ormait hó borította el. Egyelőre nem tudhatni, vajjon a dért és hideg esőzés nem volt-e káros befolyással a virágzásban álló rozsokra nézve, de ha a szokatlan zord időjárás továbbra is tart, az igen dúsnak ígérkezett termés iránti remények füstbe mennek.

— **Halkívó.** F. évi május hó 3-án d. n. 4 órakor vezetett oláhhoz zabolai ifj. Száva Zakariás kereskedő csikszépvízi Bartha Gergely kereskedő leányát Teréz Csik-Szépvízen. Nász-nagy tisztelt a menyasszony részéről csikszévdai Gecző Béla kir. törvénzéki bíró, a vőlegény részéről budapesti Száva Gyula és zilahi Zeikler Károly nyug. pénzügyigazgató és kir. tanácsos teljesítették. Vőfélyek és koszorús leányok voltak, Szebeny Menyhért és Mánya Berta k. a. Főjér Lajos és Bartha Róza k. a. Becze János és Bartha Katinka k. a. Az esküvőt fényes lakoma követte, hol mintegy 60 személy vett részt.

— **Az öreteaigi vizsga.** A csikszépvízi róm. kath. főgimnáziumban az öreteaigi vizsga Mikó Bálint főispán és Kuncz Elek tank. kir. főigazgató jelenlétében f. hó 9. és 10 napjain tartott meg. Az eredmény fényesen mondható, mert a 21 tanuló közül julesen éretek három (Bodó Ferencs, Klára András és Lakatos János), jól éretek öt (Botár Béni, Csodó András, Dóczy Kálmán, Kovács András és Br. Radnyánszky Sándor), egyszerűen éretek tizenegy, keleti pedig 1—1 tantárgyból 3 hónap mulva teendő javító vizsgálatra utasítottak. Az intézet ehez hasonló szép sikert keveset mutathat fel. Az öreteaigi telt ifjak a derekasan végzett munka után f. hó 11-én (vasárnap) Csik-Szeredában a „Csillag” vendéglő nagytermében fényes vacsorát tartottak.

— **Székely és csángó leányok.** E czímen lapunk mai és a jövő számában egy ter-

III.
Elérkezett este 6 óra is. Pista már izgatottan várta Sárát. Künn a falu végen a kis berek elején ült egy padon. Végre megpillantotta meszsziről Sárát, a mint szokatlan győreassággal közeledett feléje.
— Valahára! — kiáltott messziről Pista, Sára elé sietve.
— Itt vagyok valahára! Azt hittom, hogy soha sem érek ide, nem tudom, hogy férjemet mi lelto, talán gyanit valamit szerelmünkben, mert a mikor dében megláttam, örülden rohant el hazulról s főnhangon kiáltotta, hogy rámguyítja a házat!
— De ugyan honnan tudná?
— Azt magam sem tudom, hacsak
— Na mi, hacsak?
— Hacsak nem mondott valamit neki a Mózes!
— Hát ki az a Mózes?
— Ah, hát ő honnan tudná?
— Az igaz! De most mit tegyek? A szomszédok azt mondják, hogy ne is erőszem be a házba, mert már egészen örült.
— Valóban én sem tudom mit tegyünk, legjobb lenne, ha egy időre, legalább aszínleg összevesszünk. Én elmegyek melletted majd az utcán szóltanul, mintha nem is ismernének téged s ha az urad meglát egymás mellett némán elhaladva, megengedélődik majd ő is.
— Ez igazán jó lesz!
De egyszerre iszonyu lármá, kiáltozás ütötte meg a fülöket. Ijedten néztek össze.
Talán tés van a faluban?
A szép Sára odasimulva Pista derekához, kijöve a kis berekből a falu felé vették útjukat.

— Tűz van! — kiáltott fel egyszerre Pista — nézz, nézz csak oda férjed felgyujtotta a házatokat, nézd hogy fut ott örülden, gyere csak közelebb. Hallod, hogy ropognak a száraz gerendák
Nézd most, most . hogy dől össze s ház s ő hogy kaczag, s kaczagása közben folyton téged kiált.
— Jaj én félek, ments meg Pista engemet!
— Ne félj, megfoglak óvni. Nézd, hogy siet az egész falu oltani. De nézd, nézd amott, hogy örül férjed a tűznek, örült kaczagása idáig hallazik, nézd hogy fut, most belerohan az égő gerendák közé vége, vége van.
— S ha most minket meglátna itt valaki?
— Nem gondolná azt senki, hogy te vagy itt, mindenki azt hiszi, hogy téged is örökre eltemettek az égő gerendák.
— Oh Istenem!
— De nézd a szikrákat, hogy fujja a házamra, a szél, nézd most lángha lobban az is, oh mit tegyek! — kezét kikapva Sára kezét kösül, elakart rohanni.
— Nem nem engedlek — azaladt utánna Sára — azt mondtad, hogy szeretsz, már most mutasd meg, ha igazán szeretsz! Akarom, hogy maradj!
— Engedj ha mondom! kiálltott rá Pista.
— Hazug, s azt merted mondani, hogy szeretsz!
— Szeretlek, de már vége, egyetlen vagyonom is érted lángban áll — kiragadta kezét s örült futásban elrohant.
Bodó Sára ott maradt elhagyottan, eszméletlenül. Másnap ott találták halva, s eltemették szőpon, mert azt hitték, hogy ártatlanul lett áldoztatja ő is Zakán örülteégének.
Ricozi.

jedelmek közlemény jelenik meg László Gyula kamarai másodutkárról. László Gyula ebben a székely és csángó lakókat megmentésére olyan módokat ajánl, melyek széleskörben tetőzésre alkalmasak s már szervezkednek is itt-ott négytelek, hogy a nagy magyarországi eszmét megvalósítsák. László Gyula a czikket külön füzetekben is le nyomtatván a székelyföldi és budapesti négyteleknek és magánosoknak is — kiktől ez ügyben támogatást remél — megküldötte. Igly nem sokára üdvös eredményei lesznek az akciónak, mert a székely és csángó lakókat ahelyett, hogy Oláhországba keressék, itthon a hazában nyerne elhelyezést tisztas munkára, jó fizetésért.

Halálozások. Háromszék vármegyét súlyos csapás érte, mert Gábor Péter alispán két czikluson volt országgyűlési képviselő, a kit nemcsak a saját vármegyében, hanem Csik-megyében is osztatlanul szerettek és becsülték. — meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Már özvegy bereczki Gábor Péterné hatolykai Potasz Berta maga és gyermekei Pál és Péter; az elhunytak testvérei: Gábor Antal m. kir. posta-tár. főtitkár és családja, Gábor Mátyás kir. trszeki bíró és családja, Gábor Eliza, Irj. Finta Jánosné és családja, Gábor Imre és családja, Gábor Agnes és férje Majer Ignác m. kir. áll. állatorvos, ugy saját testvérei és ezek családja nevében mélyen megsomorodott szívvel tudatja, hogy felejtethetlen drága jó férje, gyermekeinek önfeláldozó édes jó atyja, a jó testvér, sógor rokon és jó barát bereczki Gábor Péter Háromszék vármegyé alispánja és az Erd. róm. kath. status választott tagja I. hó 7-én esti fél 11 órakor életének 52-ik, boldog házasságának 18-ik évében, a halotti szentégek áhítatos felvételével hosszas betegség után megszállt élni. Hült teteme f. évi június hó 10-én d. e. 9 órakor lakásán megtartandó r. kath. gyászszertartás után Szarazpatakra fog szállítani s ottan a családi sírholtba örök nyugalomra elhelyeztetni. Lelkéért az engedélyt szent miséldozat Sepsiszent-Györgyön, Szarazpatakon és Bereczkben 1899. évi június hó 12-én d. e. 10 órakor fog a mindenhatónak bemutatni! Emelke legyen örökre áldott! Az örök világosság fényeskedjék neki! Sepsiszentgyörgy, 1899. június hó 8-án.

Mélyen megdöbbentett mindenkit nálunk is az a hír, mely 12-én elterjedt. Miskov Péter, volt csekszerdai állomás parancsnok meghalt. Az általánosan közkeveltségnek örvendett zászlóalj parancsnok csak alig 2 1/2 éve hagyta el városunkat, hogy a pozsonyi honvéd ezred parancsnokságát átvegye. Ez év májusban léptették elé ezredessé s mindjárt nyugalmomba vonult megrongált egészségi állapotára való tekintettel. De jól megédesített nyugalmából is elragadta a halál a nem rég még dalias ezredeset. Béke legyen hamvaival!

Romániai Oltenica özv. Bratián Demeterné szül. Ceolic Eugenia utazás közben Tuzsádvágyon f. hó 8-án szívveléledés miatt hirtelen elhalálozott. Az elhalt urnó hullátsági engedéllyel Bakarestba szállítottott.

Kirándulás. A csiksomlyói Jótékony Nőegyesület 1899. június 17-én (Szombaton) a bükk elől társas kirándulást rendez, melyre a t. érdeklődőket tisztelettel meghívja (mivel meghívók nem küldetnek ki) özv. Sulyok Gézáné rendező. A nők ételről s a férfiak italról gondoskodjanak. Kedvezőtlen idő esetén egy héttel később azaz 24-én tartatik meg. Részvételi díj 20 kr. Kirándulás d. a. 2 órakor.

A csik-somlyói tanuló ifjuság kirándulása. Csató János tanár, a kiránduló egyes elnöke, nagyzerű kirándulás szméljével foglalkozik. Nem kevesebbet akar, mint hogy székely ifjuságunk Adria kéklő habjait, a magyar tengerpartot és Fiumét látogassa meg. Az uti költség az elő irányzat szerint a következő: 1. A vasut Fiuméig és vissza 11 ft 50 kr. 2. Napjára 1 ft 50 kr-ával a tizenegy napi utra csik összesen 16 ft 50 kr. 3. Előre nem látott szükségre 5 ft. Összesen 33 ft. Az utirány menet Várad, jövet Arad felé. Kiszállás Buda-pestben, Pécsért, Aradon. Sohase lesz ily kedvező alkalom Fiume meglátogatására. A szülők és a tanúgyaratók figyelmét ez uton is felhívjuk e pompás eszme felkarolására. Egy kis áldozattal egy egész életre kiható kirándulás gazdag emlékeivel látják elő jora törekvő ifjuságunkat. A jelenléteket minél hamarabb kell eszközölni. A vasuti kedvezmény megnyerésére legalább 20 tanuló szükséges.

Segély kiosztás a taploczai tűzkárosultaknak. A csiksomlyói jótékony nőegyesület által a taploczai tűzkárosultak fölszámolására rendezett állírtésty tisztá jövedelmét 50 frtot a nőegylet elnöke Jakab Antalné, pénztáros özv. Sulyok Gézáné, jegyzői Sántha Róza k. a. és Vasilkiewicz Viktor főgimn. igazgató f. hó 4-én Csik-Taploczán személyesen osztották ki azon szegényebb sorsú tűzkárosultak között, kik a segélyre inkább rá voltak szorulva. Az összejött szerencsétleneket nagyon megragadta a gondokodásnak közvetlensége és a szép beszéd melyet az alkalomból Vasilkiewicz ur hoztak intézett, a ki a mellett dicsejre nem szoruló jótékonyaságot is gyakorolt a maga részéről, midőn az újabb jelentkezőknek saját zsebéből egészítette ki a segély fogyatékos részeit.

Báthory Endre bibornok és erdélyi fejedelem halála. A háromszékes évforduló alkalmából nagyon érdekes ismerni annak a hatalmas forradalomnak okait, mely szörnyű kitöréssel egy ártatlan ember halálát idézte elő. A forradlás anyaga még a XV. századra viheto vissza, de teljes erővel csak a XVI. századba gyűl össze, a mikor a közép jogait a fejedelem és a nemesség együttesen csorbítják. 1572-ben a székelység harmadik rendje elvesztette nemességét. 1595-ben Zsigmond erdélyi

fejedelem visszaadja, de a havasalföldi hadjárat után megemissziati adományát az országgyűlés. Az eredmény 1599. okt. 31. — Mindezt a csik-somlyói r. k. főgimnázium jelen évi Értesítőjében megírta dr. Balló István. Hogy mindenki, kit a nagy idők eseményei érdekelnek, hozzáteheressen, külföldi nyomattal. A kis füzet szerzőjénél kapható Csik-Somlyón, ára 30 kr.

Csik-Szentmiklós község érdemes előjárósága és képviselő-testülete az által, hogy: boldog emlékü és feledhetlen drágaságú „Erzsébet” királynénk emlékére egy — a község északi-keleti végén a fő országot test mellett lévő, Csik-Szépvíz felé vezető szép helyen, emlék keresztet állíttatott és azt díszes kerítéssel is ellátta, minnek a felszentelés folyó hó 11-én meg is történt. Még pedig hogy minél népesebb legyen a hivatalos aktus, illetve felszentelés lefolyása, a község érdemes és ruganyos erejű főbírája: Ambrus Balázs ur, már 10-én dob szó mellett kirdette az emlék kereszt 11-én levendő felszentelését. Ugy is történt, hogy már folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor Csik-Szentmiklós és Borzsova községek apraja és nagya a 2-ik jelző harangszóra a templom előtti kerítésbe gyülekeztek, hová a csikszentmiklósi iskolás gyermekek „fekete lobogó”-val, tanítóik vezetés alatt megjelenéven, a nagy népsokaság-ból álló körmenet, illetve processzió, zászlók alatt a közeli emlék keresztbe vonult, hol a szokásos felszentelés a legnagyobb ünnepélyességgel lefolyván az isteni tisztelet meghalgtására vonult az említett két községbeli nép sokasága. Valóban, követésre méltó példa ez, melynek fő mozgató erői: Ambrus Balázs községi érdemes főbíró, Lázár Ferencz közs. képv. és isk. sz. elnök és Erőss Miklós községi képv. és isk. sz. gondnok, kik fenn költ és a kegyeleti tisztelet iránt ily nemesen gondolkodni tudó férfiak, kiknek szép példájuk vajha más községekben is méltó követésre találja!

20 frt kisérőben kaptuk a következő levelet: Tisztelt szerkesztő barátom! Lándau Zsigmond csikszentmiklósi lakos folyó hó 5-én 20 frtot hagyott iróasztalomon. Mithogy nevezett ur a pénz rendeltetését nem jelölte meg, én azt a madéfalvi emlék járára ez-nel fölajánlom s kérlek kegyeskedj az emlék kezelésének át szolgálatni. Azt hiszem ezen rendelkezésembe az adományozó ur is beleenygyzik. Ezen összeg a madéfalvi emlékalap javára nyugtázva is lett. Csik-Szentmártonon, 1899. június hó 7-én hived Bartalis Ágost főtisztelő.

Báthory-emlékére a következő adományok érkeztek: Kemeses Ferencz nagyprépost 826. sz. gy. ivén Vezsrépm 5 frt, Tamás Imre tanító 50. sz. gy. ivén Tamás Imre 1 frt, többen 50, 35, 25, 20, 15 és 10 krt összesen 7 frt 10 kr Csik-Tuzsádról, Gidró Bonifác eztergomoi tanár 385. sz. gy. ivén adakoztak: dr. Csernoch János apátkanonok 2 frt, Számord Ignác igazgató, dr. Okányi Lajos kaplán, és Nagymagyarországi 50—50 kr. Gidró Bonifác tanár 1 frt, többen 20—40 krt, összesen 5 frt 90 krt, Both Ferencz t. kanonok, esperes-plebánus 211. sz. gy. ivén Gy. Szárhegyen: Both Ferencz 1 frt, Nagy Antal 50 kr, Miklós Katinka és Sövé Mária Székelyné 30—30 kr, P. Simon Mária 25 kr, László Dines 10 kt, összesen 2 frt 65 A 28. sz. gy. ivén; Császár Károly körjegyző 1 frt, Bartalis Ágost főtisztelő 50 kr Csik-Szentmárton, A 14. sz. gy. ivén; Kovács János és Jakab Ödön 50—50 kr Csik-Szereda, A 393. sz. gy. ivén; Nyerges Gyula gy.-tölgyesi 1 frt, Basahid község Előjárósága 1 frt, dr. Veress Endre áll. főreáliskolai tanár 2 frt.

Összesen 37 frt 10 kr.
Az eddigi gyűjtés 81 frt 85 kr.
Főösszeg 108 frt 95 kr.

Asaz száznyolcz forint kilenozsvót krajozár.

Fogadják a nemesszívű adakozók a szent ügy nevében leghálásabb köszönetünket.

Iakolai vizsgálatok. Gyergyó-Ditróban a népiskolánál f. hó 10-én voltak az évzáró vizsgálatok, melyek jeles eredményről tanuskodtak. A polgári iskolában 21. és 22-ére, a tanoncziskolában 25-ikére vannak kitűzve az évi záróvizsgálatok.

Iakolai-ünnep. Hazánknak ezer éves multja fényesen igazolja, hogy állami létünknek csakis a lángoló hazaszeretet tartotta fenn. Ezen ezer éves tanulság méltó arra, hogy beleszövődjék az iskolai nevelésbe és oktatásba, hogy a hazaszeretet már a legzengebb korban meggyökerezék. A hazaszeretet ápolására alig van alkalmasabb nap a június 8-ánál, mely évfordulója a legalkalmasabb és legelőcsőbb királyunk megkoronázásának. E napon ország-szerete megzendült az ifjuság hála és könyörgő imája azon iskolai ünnep keretében, melyet június 8-án a miniszteri rendelet értelmében is meg kell tartani. Gyó-Ditróban az állami polgári iskola is lélekemelő ünnepelte meg e napot. Te Deum után az iskola nagy termében szép szavalások énekek töltötték ki a programot. A megnyitót Vértés Lajos igazgató mondta. Albert István tanár tanulságos és szép felolvasásban eszettele e nap jelentőségét és tanulságát az ifjuságra nézve. Az ünnep bezárásánál pedig fötízst. Takó János gondnoksági elnök mondott lelkesítő beszédet a tanulószághoz.

Csikszentmártoni kassinó. Felső-lalásunk a „Csiki Lapok” ban, nem volt a puztában kiáltónak szava! Olvasókörtünk f. év jun.

4-én újra alakult, újra szerveződött, új tisztikarral, élén Chia Béla elnök urral. Egy-lore igaz a tagok száma még kevés, mindössze 37: de van reményünk, hogy azt az előteletet, melylyel sokan az újra alakult olvasókört iránt viseltetnek, s a mely még most csak tehetetlen vergődést jósol kaszinóknak, idővel a tisztikar lelkes tevékenysége és a tagok ügybuzgósa befogja rombolni, s nemcsak a megerősöde, egy jól szervezett gárda álland a köznevelődés zászlója alatt itt is. Ezt hisszük és a tisztikartól el is várjuk. Tevékeny embereknek ismerjük, s ha tevékenységük e téren is érvényesítik, az eredmény, a siker elmaradhatlan. Kérjük azonban azokat az urakat is, kik eddig az olvasókört tagjai közé lépni vonakodnak, hogy ne tarták magukat neutralitásban szemben az olvasókörrrel, hanem levetkezve minden elfoglaltságot, lépjenek be a körbe! Semlegességük akadály lehet a kör fejlődésének, ellenben ennek csak egy parányi előmozdítása is nemes tettet képezend, mely önmagát dicseéri meg!

Helyreigazítás. A városi rendork-pitány ur figyelmébe czimul multkorri hírlinkbe azon kis sajtóhiba csuszott be, hogy az államvasutaknak ajánlatot figyelmébe az engedély nélküli építkezés bantósági megakadályozás e helyett:

„Miután az államvasutak nem voltak annyi figyelemmel, hogy a dísznö- és tyuk-öloket és árnyékszéket az utazótól távolabb építessék, s miután a városi tanács sem volt figyelemmel arra, hogy az engedély nélküli építkezést, részint az építési szabályrendelet, részint pedig az egészségügyi törvény értelmében megakadályozza, tehát kivánatos volna, hogy stb.” Mely sajtóhibát ezennel helyreigazítjuk.

Semmi sem állandó a nap alatt. Annak a gazdag, páratlan bőségu és minőségű savanyúvíz-torrásnak, a mely Kis-Somlyó nyugati aljában áll, ontja áldító vizét, s mintegy áldást képez nem csak Somlyó és a közeli községek lakóira s a somlyói nagy számú tanuló ifjuságra, hanem az évenként előforduló nevezetes bucsuk alkalmával távol vidékekről is össze seregülő népekre nézve is, a Darvas Vénáncz szerzetes által 1839-ben vésetett mint egy ölyni mély és félő átmérője körtálya s hó 10-én délután a földszínen fölöl bangos durranással szétrobbant és darabokra tört. Hogy annak a kemény kőkőpünek megsemmisülését mi idézte elő, az egyelőre rejtély, de mert alig feltehető, hogy a folyton látogatott köpüt fényes nappal gonosz emberi kezek merészelték volna megsemmisíteni, nagyon valószínűnek látszik, hogy a szétrobbanás a forrásból előtört valamely természeti erőnek a következménye annál inkább, minthogy az eddig szagtalan tiszta víz undorító izt kapott s ma már alig élvezhető. A szétrobbanással tehát megsemmisült a chronichont is, mely Darvas Vénáncznak az emberiség iránti áldozatkészségét hosszú időnkig hivatta volt hirdetni s hogy akad-e még egy második Mecénás, ki a mult idők eme nevezetes emléket s azon a szétbullott chronichont is helyre állítsa az nagy kérdés. Mindenesetre azonban Várdatfalva községnek halaszthatlan teendője, hogy azt a páratlan kincset alkalmas tartály felállításával a közhasználatnak továbbra is megörizze.

Élelmi szükségletek szállítása. A m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerület parancsnoksága hirdetményt bocsátott ki az erdélyi részekben elhelyezett honvéd csapatok élelmi szükségleteinek 1899. szeptember hó 1-től 1900. aug. hó 31-ig terjedő egy évre való biztosítására iránt. Kell szállítani kenyéret, szénát, alom és ágy szalmát, lüzi fát és kőszentet. Az ajánlati tárgyalások Kolozsvárt 1899. évi július hó 3-án, Marosvásárhelyt 1899. július hó 10-én, Nagy-Szebenben 1899. július hó 12-én, Brassóban 1899. július hó 14-én fognak megtörténni. Az ajánlatokat a szokásos minta szerint szerkesztve, 1 koronás helyeggel kell állítani s bánatpénzzel felszerelve (mely a szállítandó tárgyak értékének 5%-ából áll) a hitűzött napon legkésőbb reggel 8 óráig a tárgyaló bizottságokhoz benyújtani, melyek a nevezett városokban a honvéd laktnyákokban gyűlnek össze. Azon ajánlattevő — ki míg a honvéd kincstárral szerződési viszonyban nem állott — köteles vagyoni állapotát, vállalképességét és megbízhatóságát, ha törvény-szerűleg bejegyzett cége van, az illető kereskedelmi és iparkamara, más esetben pedig az illetékes gazdasági egyesület által kiállított bizonyítványon igazolni. Felhívjuk rá gazdáink figyelmét.

Kirándulás. A ditrói Ipartestület f. hó 4-én kirándulást rendezett a testület zászlójának a javára. A mulatság első része a közeli Titalmas erdőben, a második része, vagyis a folytatása pedig a központi iskola nagy termében folyt le vídám, jó hangulatban. A rendezőség fáradságát és buzgólkodását szép siker jutalmazta.

Fagy. A fagyos szentek után oly hideg időjárás következett be, hogy Ditró határában 9-ikén a hajnali órákban hóharmat és fagy volt, mely a kukoricza, paszuly, pityóka s agorka leveleit lehervasztotta s ártott a virágzásban levő gabonáknak is.

Gyimesi majális. Gyimes intelligenciája kedélyes majális rendezett e hó 10-én, melyen a helybeli értelmiség kivül Szeredából is sokan vettek részt. Közlelbi adataink a ma-

jális részleteiről nincsenek, a hazatérők azonban örömmel újságoták, hogy nagyon jól mulattak s minden nagyon jól sikerült.

Felvétel internátusba. A székely udvarhelyi kir. állami főreáliskola val kapcsolatos internátusba az 1899—900. tanévre 65 tanuló vétetik fel, kik közül 20 tanuló 600; 10 tanuló 500; 10 tanuló 400; 10 tanuló 300 és 15 tanuló 200 korona díjt tartozik fizetnie.

E helyekre ezennel pályázat hirdettek. Azon szülők, vagy gyámok, kik fiaikat, illetőleg gyámolljait az internátusba felvétetni óhajtják, ebbeli kérésüket f. évi július hó 10-éig az igazgatószághoz intézve és czimezve nyújták be, czimuk és lakásuk pontos megjelölésével.

Mulatság. Ratnóthon, 1899. évi jun. hó 17-én, szombaton a „Horváth-nagyvendéglő” udvarán a radnóthi r. k. templom berendezési céljaira zártkörű tavaszi Tánccmulatság rendezetik. A rendező bizottság élén Kedves József szolgabíró áll.

Nyilvános köszönet. Az „Alcaiki-Bank Részvénytársaság” a csikszentmártoni r. k. népiskola jöveletű és szorgalmas tanulóinak 10 frtot ajándékozott, mely összegezen ima- és énekkönyvek vásároltatván, az év záró vizsga alkalmával kiosztattak. Ezen a tan-és nevelésügy érdekében hozott szép áldozatát fogadja czimzett társulat a tanító-testület hála-köszönetét.

KIADÓ LAPTULAJDONOS:
GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

HIVATALOS RÉSZ

28.585. H. M. számhoz.
XIV. 1899.

Pályázati hirdetmény
a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród-iskolákba való felvétel tárgyában.

A cs. és kir. hadapród-iskolákba az 1899/1900-iki tanév kezdetén (szeptember közepén) körülbelül az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni és pedig:

A bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród-iskolák I. évfolyamába, mindegyike 100, a károlyvárosi, a morvaországi königsföldi, a Krakkó melletti lobkóvi, a nagyazobeni, triestti, marburgi, a Grác melletti libensui, a pozsonyi, az innsbrucki, a temesvári és a Pétervárad melletti kamenici gyalogsági hadapród-iskolák, valamint a Marburg melletti strassi hadapród-iskola I. évfolyamába mindegyikbe 30—50 a bécsi tüzérhadapródiskola I. évfolyamába 110 a hainburgi utázhadapródiskola I. évfolyamába 50, a morva-fehérttemplomi lovasági hadapródiskola I. évfolyamába 50.

A hadapródiskolák II. III. és IV. évfolyamaiba csak annyiban fognak növendékek felvétetni, a mennyiben egyes helyek rendelkezésre állnak.

A felvétel feltételeit „cs. és kir. hadapród-iskolákba való felvételre vonatkozó utasítás” tartalmazza és itt csak az általános feltételek sorol-
tatnak elő ***

- Ezek a következők:
1. a magyar vagy az osztrák állampolgárság, vagy a bosznia-hercegovinai honosság;
 2. testi alkalmatlanság;
 3. kifogástalan előélet (kielégítő erkölcsi magaviselet);
 4. elért legkisebb és tul nem haladott legmagasabb életkor;
 5. megfelelő előképzettség;
 6. azon kötelezettség elvállalása, hogy a szabályszerű felszerelési tárgyak beszerzése és jó karban tartása saját költségen fog eszköszölni.
 7. a tandíjnak (lovaglási járuléknak) kellő időben való lefizetése.

A 3-ik ponthoz:

Az erkölcsi magaviselethől nyert osztályzatnak a tanulmányi előmenetelben nyert „előleges” osztályzatot kell egyenértékűnek lennie.

A 4-ik ponthoz:

A hadapród-iskola I. évfolyamaiba való felvételre a már betöltött 14 és még tul nem haladott 17 életév van megállapítva.

A hadapród-iskola II. évfolyamaiba való felvételre a már betöltött 15 és még tul nem haladott 18 életév van megállapítva.

A hadapród-iskola III. évfolyamaiba való felvételre a már betöltött 16 és még tul nem haladott 19 életév van megállapítva.

A hadapródiskola IV. évfolyamaiba való felvételre a már betöltött 17 és még tul nem haladott 20 életév van megállapítva.

Az életkor megállapítására nézve szeptember hó 1-je érvényes.

Az 1-6 évfolyamba való felvételhez meghatározott életkorank három hónapig terjedhető tulajdonságát figyelembe vételt érdemlő esetekben, már a hadapródiskola parancsnokságok is eltekinthetnek.

Az 5-ik ponthoz:

A megfelelő előképzettséget valamennyi pályázónak iskolai bizonyítványokkal és a felvételi vizsga letétele által kell igazolni.

* Ezek közül 15—20 a vonatcsoptathoz való ajánlás mellett.

** Ezek közül 7—8 az egészségügyi csoportos való ajánlás mellett.

*** A felvételi feltételek külön lenyomatot megjelentek Seidel L. V. és hánál Kácsben és Grill könyvtáros bizományában Budapesten.

Iskolai bizonyítványokkal igazolandó, hogy a pályázó valamely nyilvános, vagy nyilvánossági joggal felruházott reáliskolának vagy gimnáziumnak alább megnevezett osztályait legalább „előleges” összeredménnyel végezte el” és pedig:

A gyalogsági vagy lovasági hadapródióskolákba való felvételnél;

az 1-ös évfolyamra nézve: azok négy alsó osztályát;

a tüzér vagy az utász hadapródióskolákba való felvételnél;

az I. évfolyamra nézve: legalább azok öt alsó osztályát;

Azon pályázók, a kik csupán valamely középiskola négy alsó osztályát végezték el, csak azon esetben bocsáthatók a tüzér vagy utász hadapródióskolákba leendő félével végett a féléveléti vizsgára, ha legalább általános költőitől összeredményű bizonyítványt képesek felmutatni

A latin vagy görög nyelvből nyert „előleges” osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

Az 1868-ik évi XXXVIII-ik törvényesik alapján szervezett magyar polgári iskolák, valamint a fumei községi polgári iskola egyes osztályai, továbbá az otocai, ouglini, siseki, ugradiak és bródi horvát felsőbb népisiskolák V-VIII-ig terjedő osztályai, az igazolandó előképzettség tekintetében a hadapródióskolákba való belépésére nézve, a középiskolák megfelelő osztályainal egyenlőknek (egyenértékűeknek) tekintendők.

Valamely az 1-ös évfolyamnál magasabb évfolyamba való belépés csak akkor engedhető meg, ha a felvételi vizsgánl mindama katonai, elméleti és gyakorlati tantárgyak ismerete is bebiztosított, a melyek az illető alsóbb évfolyamokban előadatnak.

A felvételi vizsga a hadapródióskolák I. évfolyamába való belépésnél a következő tantárgyakra terjed ki:

Német nyelv, számtan és betűszámtan, mér-tan, földrajz, történelem, természetrajz, természet-tan és vegytan és pedig oly terjedelemben, a melyben azok a középiskolák alsóbb osztályaiban előadatnak.

A felvételi vizsga terjedelmét ismeretlő vázlat mellékelve van.

Körülbelül 80 oly pályázó, a kik a felvételi vizsga követelményeinek nem felelnek meg. hozzátartozók beleegyezésével egy 1 évig tartó „előkészítő tanfolyam”-ba lesz beosztott, a ezek a tanfolyam sikeres elvégzése után valamely hadapródióskola I-ös évfolyamába lépnek fel.

Ily „előkészítő tanfolyamok” a marburgi és strassai hadapródióskoláknál fognak szerveztetni.

A pályázati kérvényekben tehát a hozzátartozók részéről kijelentendő, vajjon a pályázó if-jának ezen előkészítő tanfolyamba leendő esetleges beosztásába beleegyeznek-e, avagy sem.

A 6-ik ponthoz:

Tisztító szerek és tisztító eszköz készletek nem szerzendők be; ezek a pályázóknak a fel-vétel után a hadapródióskola részéről fognak ki-azolgáltatni.

A 7-ik ponthoz:

A tandíj a következő:

a) a cs. és kir. közös hadsereg, a hadten-gerészet s a honvédség tényleges, nyug. és rok-kantállományához tartozó bármely csoportbeli tiszt-ek, protestáns és görög-keleti katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai zenekarmesterek, rang-osztályba nem sorozott katonai havidíjasok és al-tisztek fiai részéről évenkénti 12 frt;

b) a hadsereg (hadtengerészet) és a honvédség tartalékában, valamint a szolgálaton kívüli viszonyban álló tiszték, továbbá az udvari és a polgári állami tisztviselők és alkalmazottak fiai részéről évenkénti 80 frt és

c) minden más magyar vagy osztrák állam-polgár fiai részéről évenként 150 frt.

A b) és c) pontok alatt megnevezett sze-mélyek fiaiért, az utász hadapródióskolába való felvétel esetében évi tandíj gyanánt, csakis 40, illetőleg 80 frt fizetendő.

A tandíj a növendékek hozzátartozói részé-ről félévenként és előlegesen, minden év szept. és március 1-én fizetendő le azon hadapródiósko-lánál, melybe az illető növendék felvétellett.

A lovasági hadapródióskola növendékei ezen felül tartoznak a III-ik és a IV-ik évfolyamban évenként 200 frtnyi összeget, mint lovaglási já-rulékat az ezen iskolánál a háts lovak és a lovaglási oktatáshoz megkívántató egyéb szükse-g-letek beszerzésére létesített lovaglási alapba, a tandíjjal együtt félévi részletekben és előlegesen befizetni.

A fentebbi a) pont alatt megjelölt katonai személyek fiai ezen járuléknak felét fizetik.

Az élelmezésért táppénz fizetése nem köve-teltek.

A felvételi folyamodványok legkésőbb 1899. évi augusztus 15-ig a legközelebb fekvő had-apródióskola parancsnokságához küldendők be.

A felvételi folyamodványokhoz csatolandók:

1. a pályázó ifju keresztelől levele (születési bizonyítványa);
2. annak községi illetőségi bizonyítványa;
3. a pályázó ifju testi alkalmass voltáról, valamely tényleges állományú közös hadseregbeli,

Magántanulók, hogy e részben érvényes bi-zonyítványt szerezzenek, valamely középiskolán ide-jekorán vizsgát tenni kötelesek.

vagy honvéd orvosdudor által szabályszerűleg ki-állított orvosi bizonyítvány (N-26. szolgálati könyv);

4. az 1897/98-iki egész évi és az 1898/99-ik tanév 1-ös és II-ik feléről (időszakáról) szóló is-kolai bizonyítvány;

5. a beöltési bizonyítvány (de csak azon esetben, ha a himlőoltás a katonai orvosi bi-zonyítványban ninosen igazolva);

6. a pályázó ifju ajánlatos erkölcsi maga-viseletéről szóló és a tartózkodási hely közigaz-gatási vagy rendőri hatósága által kiállított külön bizonyítvány (de csak azon esetben, ha pályázó erkölcsi minőségét az iskolai bizonyítványban nem foglaltatják vagy a hadapródióskolába való belépése nem közvetlenül valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolából történik).

Hiányosan felszerelt, vagy elkéve beérkező folyamodványok a hadapródióskolák részéről nem fognak figyelemre méltattatni.

A tanév megkezdése után a cs. és kir. had-apródióskolákba pályázók többé nem vétetnek fel.

Budapest, 1899 évi április havában.

* A látóképesség meghatározásához szükséges segédesszükkel a katonai nevelő- és képzőintézet-eken kívül el vannak látva: a bécsi, budapesti, prágai, gráci és leMBERGI tőparancsnokságok, a hely-őrségi és csapatkórházak, a hadkiegészítő kerületi parancsnokságok, a mennyiben állomáshelyeken ily egészségügyi intézetek nincsenek; valamint — a Boeche di Cattaro és a megszállott tartományok területét kivéve — azon helyőrségek tőparancsnok-ságai, hol ezred- vagy önálló zászlóalj-parancsnokság van, de sem hadkiegészítő kerületi parancsnokság, sem katonai kórház nincsen.

** Ha a pályázónak valamely tárgyól még pótvizsgát kell tennie, ideiglenes bizonyítvány csu-tolandó.

VERESS SÁNDOR dr.,
megyei tisztő főorvos
orvosi rendelője és fogorvosi műterme
Csik-Szeredában
Nagy Ferencz dr. házában.
Rendes orvosi tanácskozási idő naponta délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogművészi rendelő idő naponta délelőtt 9—12-ig.
Sz. 199—1899.

Árlejtési hirdetmény.

A gyergyó-remetei egyháztanács az erdélyi Püspök ur ő méltóságának folyó évi 2015. sz. a. kelt kegyes engedélye és a róm. kath. status mérnöke által felül-vizsgált és helyesbített terv és költségvetés alapján a gyergyó-remetei templom kija-vítása és nagyobbitására ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

A versenytárgyalás 1899. június 26-án délelőtt 10 órakor a központi iskolában fog megtartatni.

Kikiáltási ár 10.000 frt (azaz tízezer frt) melynek 10° át akár készpénzben akár óvadékképes érték papírban, Kiss Dénes lelkész kezéhez zárt ajánlatban előre leteendő.

Az árlejtési feltételek, valamint a tervrajz és költségvetés nevezett lelkész-nél megtekinthetők.

Gyergyó-Remetén, 1899. jun. 9-én.
Kiss Dénes,
lelkész.

Sz. 2870—1899.
f. u.
Pályázat.

A csik-szeredai kir. törvényszéknél és ahhoz tartozó fogháznál lemondás folytán üresedésbe jött kir. törvényszéki és fog-házorvosi állásra ezennel pályázatot hir-detek

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezzen állást elnyerni óhajtják, hogy kép-zettséget és a törvényszéki orvosok ré-szére előirt vizsga letételét igazoló okmá-nyokkal felszerelt pályázati folyamodvá-nyaikat ezen hirdetménynek a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számitandó négy (4) hét alatt hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a ké-sőbbben érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kolozsvárt, 1899. június hó 8-án.
Kozma Gyula,
kir. főügyész.

Sz. 2870—1899.
f. u.
Pályázat.

A csik-szeredai kir. törvényszéknél és ahhoz tartozó fogháznál lemondás folytán üresedésbe jött kir. törvényszéki és fog-házorvosi állásra ezennel pályázatot hir-detek

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezzen állást elnyerni óhajtják, hogy kép-zettséget és a törvényszéki orvosok ré-szére előirt vizsga letételét igazoló okmá-nyokkal felszerelt pályázati folyamodvá-nyaikat ezen hirdetménynek a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számitandó négy (4) hét alatt hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a ké-sőbbben érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kolozsvárt, 1899. június hó 8-án.
Kozma Gyula,
kir. főügyész.

Sz. 2870—1899.
f. u.
Pályázat.

A csik-szeredai kir. törvényszéknél és ahhoz tartozó fogháznál lemondás folytán üresedésbe jött kir. törvényszéki és fog-házorvosi állásra ezennel pályázatot hir-detek

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezzen állást elnyerni óhajtják, hogy kép-zettséget és a törvényszéki orvosok ré-szére előirt vizsga letételét igazoló okmá-nyokkal felszerelt pályázati folyamodvá-nyaikat ezen hirdetménynek a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számitandó négy (4) hét alatt hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a ké-sőbbben érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kolozsvárt, 1899. június hó 8-án.
Kozma Gyula,
kir. főügyész.

Sz. 2870—1899.
f. u.
Pályázat.

A csik-szeredai kir. törvényszéknél és ahhoz tartozó fogháznál lemondás folytán üresedésbe jött kir. törvényszéki és fog-házorvosi állásra ezennel pályázatot hir-detek

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezzen állást elnyerni óhajtják, hogy kép-zettséget és a törvényszéki orvosok ré-szére előirt vizsga letételét igazoló okmá-nyokkal felszerelt pályázati folyamodvá-nyaikat ezen hirdetménynek a hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számitandó négy (4) hét alatt hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert a ké-sőbbben érkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kolozsvárt, 1899. június hó 8-án.
Kozma Gyula,
kir. főügyész.

Egy idősebb kereskedő segéd
keresteti k
Bajkó Gyula
vegyesáru kereskedésében
1-2 Gyergyó-Borszáken.

Erdő-eladás!

Csik-Lázártalván 11 hold szép fenyő, szemerke-erdő eladó, az erdőt megmutatja szivességből ifj. Bálint György alias Sós lázártalvi lakos az eladási feltételeket tud-atja a tulajdonos **Grosz Károly** gyógy-szerész Hosszúfaluban. (Brassó megye.) 3 3
Szám 469—899.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye káson-alsíki járásá-ban, Csik-Szentkirály székhelyvel, Csátó-szeg, Szentsimon, Szentimre, Szentkirály, Zsögöd, Szentlélek és Mindszent községek-ből álló s 8232 lelket számláló közegész-ségügyi körben a körorvosi állás elhalá-lozás folytán üresedésbe jövén, arra újból pályázatot hirdetek.

Javadalmazása: 900 frt évi fizetés, melyben a lakbér is benn foglaltatik, továbbá ingyenes fuvar mellett nappali 20-éjjeli 30 kr látogatási díj, az orvosi látletelekért esetenként 50 kr és Szent- királyon a husszenlért megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen ál-lást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti szabályszeretlen felszerelt s eddigi alkal-mazásukat is feltüntető kérvényüket hoz-zám folyó évi június hó 27-ig an-

nál bizonyosabban adják be, mivel később heérkező pályázatok figyelembe nem vé-tetnek.

A megválasztandó körorvos köteles a vagyontalan betegetek ingyen gyógy-kezelni, a halottkémléat a megállapított díjakért Csik-Szentkirály községében vé-gezni és kör-közsegeit havonként kétszer hivatalosan beutazni.

A káson-alsíki járás főszolgabírája.
Csik-Szentmárton, 1899. évi június hó 2-án.
Bartalis Ágost,
főszolgabíró.

2-3

A gyergyói járás főszolgabírójától.
Sz. 2776—899.
ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye gyergyói járásához tar-tozó 4600 lelket számláló Gy.-Várhegy és Gy.-Salamás községekben a körjegyzői állás Gy.-Várhegy székhelyvel üresedésbe jö-vén, annak betöltésére pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik a szóban lévő 400 frt évi fizetéssel, 95 frt utazási és 70 frt irodai általánnyal, természet-beni lakással, valamint a magán munká-latokat szabályrendeletileg megállapított díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883-ik év I. t.-cz. 6-ik §-ában előirt képzettségüket, honoságu-kat és eddigi szolgálatukat igazoló okmá-nyokkal felszerelt folyamodványaikat hoz-zám folyó évi június hó 30-áig bezárólag adják be.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1899. június hó 1-én.
Nagy Tamás,
főszolgabíró.

2 2

Ugy a hazai, mint a külföldi orvosi tekintélyek is elismerik és hangoztatják, hogy idült (kronikus) betegségek legbiztosabban a természeti eszközökkel gyógyíthatók.

A legelső és legtekélyesebben berendezett intézet, a melyben ezen alapon történik a gyógykezelés.

Dr. PALÓCZ IGNÁCZ
kórházi orvos, k. egészségügyi tanár intézete

Budapest, IX. Vámbáz-körut 7. (augusztus 1-től Kerepesi-ut 10.)

■ Gyógykezelés egész napon át. ■ Rendelés 10-12-ig és 3-5-ig. ■
■ Nőknél női kiszolgálás. ■ Elkülönített osztályok. ■
■ Díjazás hetenként 10—15 forint. ■ Prospektus ingyen. ■

A természeti eszközökkel képesek vagyunk a beteg test életerejét növelni, a benne képsődött értalmas és kóros anyagokat a szervezetből eltávolítani, a szervek normalis működését létrehozni és az elgyengült vagy elkesényesített testet megedzeni, megerősíteni.

Ezért gyógyítható ily módon még a leg-több idült (kronikus) betegség is.

3-4

A tökéletes berendezés a lelkiismeretes, gondos és egyéni (a beteg természetének megfelelő) gyógykezelés magyarázzák meg ama kitűnő eredményeket (a meggyógyultak hiteles irásával bizonyíthatjuk), a melyeket még a legidültebb betegségek-nél is, különösen elhízottság, asztma, reuma, ischias, neuralgia, kösvény, gyo-mor és nemi bajok, vérszegénység, bőr-, ideg- és női betegségek gyógyításánál biztosan elérünk.

Népszerű orvosi tanácsadó
"Az egészség megóvása és a betegségek gyógyítása."
Írta: dr. Palócz Ignác. — Kapható a szerzőnél. — Ár: 3 koron.

Mint legkitűnőbb és legolcsóbb
gépkenőolajat,
ajánljuk a
valódi orosz kannalajat
Mantachoff A. és Társa, Baku

ezégtől, mely olaj saját véljegyűkkel ellátott, ónozott, 17 kgot tartalmazó kannákban a legjobb és legtisztább minőségben szállittatik.

Miután a Brassóban és a szomszéd megyékben való egyedárusítást mi vettük át, azon helyzetben vagyunk, ugy nagyban mint kicsinyben, rendel-ményeket a legolcsóbb árak mellett egyenesen helybeli raktárunkból tel-jesíthetni.

Midőn ezen gépkenőolajat ugy gyáruk, mint cséplőgépek és gőz-gépek részére is legjobban ajánljuk, fölkerjük, egy próbavétel által ezen olaj kitűnősége és olcsóságáról meggyőződni.

Kiváló tisztelettel
Hesshaimer J. L. és A.
Brassóban.

4-6

Nyomatott Csik-Szeredában, a laptulajdonos és kiadó Györgyjakab Márton könyvnyomdájában 1899.